EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

حقيقة التوكل على الله

Încrederea în Allah

Ṣāliḥ ibn Fawzān
al-Fawzān

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān

Adevărul despre încrederea în Allah

حقيقة التوكل على الله

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Ṣāliḥ al-Fawzān, حقيقة التوكل على الله, pregătită pentru tipar de Abū ʿAbd al-Raḥmān ʿĀdil al-Furaydān, Dār al-Imām Aḥmad, ediția I, 1426 H / 2005.
Text integral, inclusiv bibliografia originală.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Însemnătatea încrederii în Allah 1
Ce înseamnă încrederea în Allah 5
Încrederea în Allah și folosirea mijloacelor 8
Roadele încrederii în Allah Preaînaltul 26
    Încrederea în Allah și împuternicirea unei persoane 33
Surse și lucrări de referință 35
Glosar 36
Indice 37

Însemnătatea încrederii în Allah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Laudă lui Allah, Stăpânul lumilor! Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra robului și Trimisului Său, Profetul nostru Muḥammad, asupra familiei sale, a tuturor Companionilor săi și a celor care se călăuzesc după călăuzirea sa, merg pe calea lui și se țin de Sunna sa până în Ziua Judecății.
În continuare: încrederea în Allah este una dintre cele mai mărețe forme de adorare. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

„În Allah puneți-vă încrederea, dacă sunteți credincioși!"
Coran 5:23

Astfel, El a făcut din încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, o condiție a credinței.
Allah, Cel Atotputernic și Măreț, i-a spus Profetului Său – binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

﴿فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ﴾

„Iar când te-ai hotărât, pune-ți încrederea în Allah!"
Coran 3:159

Așadar, Allah i-a poruncit Profetului Său ﷺ să se încreadă în Allah, Cel Atotputernic și Măreț.
Și a spus, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسۡبُكَ ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ﴾

„O, Profetule! Allah îți este de ajuns ție și celor dintre credincioși care te urmează.”

Coran 8:64

Și a spus, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مَخۡرَجٗا وَيَرۡزُقۡهُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَحۡتَسِبُۚ وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسۡبُهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَٰلِغُ أَمۡرِهِۦۚ قَدۡ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَيۡءٖ قَدۡرٗا﴾

„Celui care se teme de Allah, El îi va face o ieșire și îi va da cele necesare de unde nici nu se așteaptă. Celui care se încrede în Allah, El îi este de ajuns. Allah Își împlinește porunca. Allah a rânduit o măsură pentru orice lucru.”

Coran 65:2–3

El a unit astfel încrederea în El cu evlavia. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا ذَٰلِكَ أَمۡرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ إِلَيۡكُمۡۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يُكَفِّرۡ عَنۡهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعۡظِمۡ لَهُۥٓ أَجۡرًا﴾

„Celui care se teme de Allah, El îi va ușura lucrurile. Aceasta este porunca lui Allah, pe care a pogorât-o către voi. Celui care se teme de Allah, El îi va șterge faptele rele și îi va spori răsplata."

Coran 65:4–5

A unit, de asemenea, încrederea în El cu adorarea, în spusele Sale Preaînaltul:

﴿فَٱعۡبُدۡهُ وَتَوَكَّلۡ عَلَيۡهِ﴾

„Adoră-L și pune-ți încrederea în El!"

Coran 11:123

Allah a poruncit încrederea în El și i-a lăudat pe cei care o au. În multe versete a înștiințat că îi iubește pe cei care se încred în El. Toate acestea arată însemnătatea încrederii în Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Încrederea în Allah ține de faptele inimii; este o adorare a inimii. Ea nu se împlinește prin mădulare și organe, ci se află în inimă, asemenea temerii, fricii pline de venerație, dorinței, fricii adânci și evlaviei, care sunt toate fapte ale inimii.

Rangul încrederii în Allah este, după cum au spus unii învățați: *„Încrederea în Allah are față de religie locul pe care capul îl are față de trup."*

Cel care nu are încredere în Allah nu are religie, asemenea unui trup fără cap. Se știe că, atunci când trupul își pierde capul, își

pierde viața. Tot astfel, când religia pierde încrederea în Allah, își pierde temeinicia și nu mai este o religie corectă.

Încrederea în Allah este, așadar, o treaptă măreață dintre treptele robiei față de Allah, Cel Atotputernic și Măreț, prin care El i-a deosebit pe robii Săi credincioși de ceilalți. Cel care nu se încrede deloc în Allah este necredincios, iar cel care se încrede în Allah și în altcineva este politeist. Cel care se încrede numai în Allah este monoteistul credincios pe care Allah îl iubește și de ale cărui fapte și vorbe este mulțumit, fiindcă le-a întemeiat pe o bază corectă.

Așadar, ce înseamnă această încredere în Allah, care are o asemenea însemnătate și un asemenea loc în religie?

Ce înseamnă încrederea în Allah

معنى التوكل على الله

Încrederea în Allah înseamnă să-I încredințezi Lui toate lucrurile, să te bizui pe Allah, Cel Atotputernic și Măreț, în toate treburile tale și să le lași în grija Lui, fără să-ți îndrepți atenția către altcineva.

Încrederea în Allah privește și chestiunile de credință: robul să nu-și îndrepte inima spre altcineva decât Allah, Cel Atotputernic și Măreț, ci să se bizuie mereu pe El, lăsând în grija Lui toate treburile și împrejurările sale.

Politeiștii nu au ajuns să-I asocieze altceva lui Allah și să cadă în necredință decât fiindcă s-au încrezut în altcineva decât El, și-au lăsat treburile în grija altcuiva și au crezut că altcineva decât Allah, Cel Atotputernic și Măreț, le împlinește nevoile, le risipește grijile și îndepărtează răul de la ei. S-au bizuit astfel pe idoli, pe zeități, pe copaci și pietre, pe morminte, mausolee și morți. S-au bizuit pe făpturi în lucruri pe care nimeni nu le poate face în afară de Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Au ajuns să le ceară ajutorul, să le aducă jertfe, să le facă făgăduințe și să îndrepte către ele diferite forme de adorare, deoarece s-au bizuit pe ele în locul lui Allah și au crezut că ele le aduc folos, le provoacă rău ori le împlinesc nevoile. De aceea au devenit necredincioși față de Allah, Cel Atotputernic și Măreț: s-au bizuit pe altcineva decât El, s-au încrezut în altcineva și și-au îndreptat credința și adorarea către altcineva decât El.

Temelia politeismului este, așadar, încrederea în altcineva decât Allah și bizuirea pe altcineva decât El. De aceea Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

„În Allah puneți-vă încrederea, dacă sunteți credincioși!”
Coran 5:23

Învățații au spus că așezarea înainte a expresiei:

﴿وَعَلَى ٱللَّهِ﴾

„În Allah”
Coran 5:23

arată exclusivitatea. Înțelesul este: puneți-vă încrederea în Allah, nu în altcineva. Allah – Preaslăvit și Preaînalt – a restrâns încrederea numai la El, excluzând pe oricine altcineva:

﴿وَعَلَى ٱللَّهِ﴾

„În Allah”
Coran 5:23

adică nu în altcineva.

﴿فَتَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

„Puneți-vă încrederea, dacă sunteți credincioși!”
Coran 5:23

El a făcut astfel din încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, semnul credinței și al credinței în unicitatea Sa.

Cel care pretinde că este credincios și monoteist, dar se încrede în altcineva decât Allah – pietre, copaci, idoli, morminte, morți și

altele asemenea – face o afirmație mincinoasă. El nu este credincios, fiindcă în treburile sale s-a încrezut în altcineva decât Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Încrederea în Allah privește și împlinirea nevoilor lumești: dobândirea mijloacelor de trai, îndepărtarea dușmanului, a vătămării și a răului.

Așadar, încrederea în Allah privește atât treburile religiei, cât și pe cele ale vieții lumești. Te bizui pe Allah, Cel Atotputernic și Măreț, în credința și în afirmarea unicității Sale; te bizui pe El și pentru împlinirea nevoilor tale, chiar dacă sunt nevoi lumești, precum mâncarea, băutura, îmbrăcămintea și atingerea scopurilor. Tot astfel, încrede-te mereu în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și bizuie-te pe El în toate treburile tale.

Încrederea în Allah nu se limitează la chestiunile de crez și la credința în unicitatea Sa, ci privește și viața lumească și căutarea celor necesare traiului. Nu te bizui pe altcineva decât Allah pentru a atinge vreun scop, fiindcă toate lucrurile sunt în mâna Lui, Cel Atotputernic și Măreț. În mâna Sa se află cheile cerurilor și ale pământului. Trebuie, așadar, să te încrezi în El.

Toate nevoile robilor sunt în mâna Lui, Cel Atotputernic și Măreț. Cum s-ar putea omul încrede în altcineva decât Allah și bizui pe altcineva în religia și viața sa lumească? Fără îndoială, aceasta vine din neștiință și din întoarcerea de la Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Încrederea în El ocupă una dintre cele mai măreațe trepte ale robiei față de El.

Încrederea în Allah și folosirea mijloacelor

التوكل على الله واتخاذ الأسباب

Încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, nu înseamnă să părăsești mijloacele și să lași lucrurile în grija lui Allah. Nu încetăm să căutăm cele necesare traiului spunând: *„Dacă Allah voiește să avem cele necesare, acestea vor veni în timp ce stăm pe loc."* Nu părăsim căutarea cunoașterii spunând: *„Dacă Allah voiește să avem cunoaștere, ea ne va veni în timp ce stăm în casele noastre."* Nu lăsăm deoparte celelalte lucruri folositoare pe care trebuie să le întreprindem, spunând: *„Dacă Allah le-a rânduit pentru noi, vor veni fără să folosim vreun mijloc."*

Aceasta este o mare greșeală.

Trebuie neapărat îmbinate două lucruri: încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și folosirea mijloacelor folositoare.

Omul folosește mijloacele pentru a dobândi cele necesare traiului, încrezându-se în Allah pentru obținerea celor dorite.

Omul seamănă o cultură și se încrede în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, pentru buna ei creștere, pentru rodirea și ferirea ei de pagube, precum și pentru folosul pe care îl va avea din ea. Trebuie neapărat să cultivi pământul, să semeni semințele, să le uzi și să le îngrijești. Te încrezi apoi în Allah pentru păstrarea, creșterea și rodirea culturii și pentru a-ți îngădui să-i dobândești roadele și să te folosești de ele.

Tot astfel, dacă un om ar renunța la căsătorie și ar spune: *„Aceasta este încredere în Allah. Dacă Allah voiește să am copii, ei îmi vor veni fără să mă căsătoresc"*, îi spunem că aceasta este o greșeală. Niciun om întreg la minte nu spune așa ceva, cu atât mai puțin un credincios. Allah a pus mijloace pentru dobândirea lucrurilor, iar căsătoria este un mijloc pentru procreare și pentru

dobândirea copiilor. Allah a poruncit folosirea mijloacelor, așadar trebuie neapărat să folosești mijloacele. Căsătoria este un mijloc pe care tu îl folosești și îl cauți. Cât despre dobândirea copiilor, aceasta vine de la Allah, Cel Atotputernic și Măreț; ea este rodul. Rezultatul este în mâna lui Allah, iar folosirea mijlocului ține de tine.

Trebuie, așadar, îmbinate cele două: folosirea mijloacelor și încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Atât cel care se bizuie pe mijloace fără să se încreadă în Allah, cât și cel care se bizuie pe încrederea în Allah, dar nu folosește mijloacele, greșesc.

De aceea învățații – Allah să aibă milă de ei – au spus: *„Bizuirea pe mijloace este politeism, iar părăsirea lor este o încălcare a Legii religioase."* Legea a poruncit folosirea mijloacelor. A le anula și a le părăsi înseamnă a nesocoti Legea și a lăsa deoparte ceea ce a poruncit Allah – Preaslăvit și Preaînalt.
Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿فَٱبۡتَغُواْ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزۡقَ وَٱعۡبُدُوهُ﴾

„Căutați la Allah cele necesare traiului și adorați-L!"
Coran 29:17

Spusele Sale:

﴿فَٱبۡتَغُواْ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزۡقَ﴾

„Căutați la Allah cele necesare traiului"
Coran 29:17

înseamnă: căutați cele necesare traiului! Nu stați în moschei pretinzând că vă încredeți în Allah și nu stați în case susținând că cele necesare vă vor veni de la sine. Aceasta este o greșeală și niciun credincios nu spune așa ceva.

De aceea, când ʿUmar – Allah să fie mulțumit de el – a văzut un grup care pretindea că se încrede în Allah și părăsise mijloacele, le-a spus:

من أنتم؟ قالوا: نحن المتوكلون. قال: لا أنتم المتآكلون

„Cine sunteți?" Au răspuns: „Noi suntem cei care se încred în Allah." El a spus: „Nu! Voi sunteți cei care se hrănesc pe seama altora."

ʿUmar

Adică vreți să fiți o povară pentru oameni.
Allah Preaînaltul a spus:

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُواْ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ﴾

„După ce rugăciunea s-a împlinit, răspândiți-vă pe pământ și căutați din harul lui Allah!"

Coran 62:10

Adică mergeți, răspândiți-vă și căutați cele necesare traiului folosind mijloacele folositoare. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, le-a poruncit să împlinească adorarea și rugăciunea la vremea ei și în locul ei, moscheea. Apoi le-a poruncit să caute cele necesare traiului în locul potrivit, în afara moscheii:

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ﴾

„După ce rugăciunea s-a împlinit, răspândiți-vă pe pământ!"

Coran 62:10

Pomenirea lui Allah – Preaslăvit și Preaînalt – este, de asemenea, un mijloc de dobândire a celor necesare traiului. Ea este cel mai măreț mijloc pentru aceasta și pentru ușurarea lucrurilor:

﴿وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مَخۡرَجٗا وَيَرۡزُقۡهُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَحۡتَسِبُۚ وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسۡبُهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَٰلِغُ أَمۡرِهِۦۚ قَدۡ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَيۡءٖ قَدۡرٗا﴾

„Celui care se teme de Allah, El îi va face o ieșire și îi va da cele necesare de unde nici nu se așteaptă. Celui care se încrede în Allah, El îi este de ajuns. Allah Își împlinește porunca. Allah a rânduit o măsură pentru orice lucru."

Coran 65:2–3

ʿUmar – Allah să fie mulțumit de el – a spus:

لقد علمتم أن السماء لا تمطر ذهبا ولا فضة

„Știți bine că cerul nu plouă cu aur și argint."

ʿUmar

El îi mustra pe niște oameni care stăteau pentru adorare și deveniseră o povară pentru alții. A început să-i lovească cu nuiaua lui și să le poruncească să caute cele necesare traiului, spunând:

لقد علمتم أن السماء لا تمطر ذهبا ولا فضة

„Știți bine că cerul nu plouă cu aur și argint."

ʿUmar

Aurul și argintul se dobândesc prin străduință, prin căutarea

celor necesare traiului și prin folosirea mijloacelor. Celui care pretinde că se încrede în Allah, dar lasă mijloacele nelucrătoare, i se spune neputincios, în sensul de leneș. Este vorba despre acea neputință care înseamnă lene și trândăvie. Profetul ﷺ a cerut ocrotire împotriva neputinței și a lenei.[1]

Neputința în privința căreia omul nu poate face nimic, din pricina unei infirmități a vreunui mădular sau a pierderii unui simț, este scuzată. Un asemenea om neputincios merită ajutor. Însă neputința care înseamnă lene, trândăvie și anularea mijloacelor, în timp ce cel în cauză pretinde că se încrede în Allah, este osândită. Profetul ﷺ a cerut ocrotire împotriva ei, precum și împotriva lașității, zgârceniei, poverii datoriilor și asupririi oamenilor.

Unii oameni mergeau la pelerinaj alături de musulmani fără să aibă provizii de drum. Pretindeau că se încred în Allah și că cele necesare traiului le vor veni fără să ia provizii. Atunci Allah – Preaslăvit și Preaînalt – a spus:

﴿وَتَزَوَّدُواْ فَإِنَّ خَيۡرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقۡوَىٰ﴾

„Luați-vă provizii, căci cea mai bună provizie este evlavia!”
Coran 2:197

Le-a poruncit să-și ia provizii.

Proviziile sunt de două feluri: provizii pentru viața lumească și provizii pentru Viața de Apoi.

Proviziile pentru viața lumească sunt hrana, băutura, hainele și toate celelalte lucruri de care omul are nevoie drept provizii pentru drum.

1 Vezi Ṣaḥīḥ al imamului al-Bukhārī (7/158), din hadithul lui Anas ibn Mālik – Allah să fie mulțumit de el.

Provizia pentru călătoria spre Viața de Apoi este evlavia:

﴿فَإِنَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ﴾

„Cea mai bună provizie este evlavia."
Coran 2:197

Ia-ți, așadar, provizii pentru viața lumească și pentru Viața de Apoi. Pentru viața lumească, ia hrană, băutură și cele necesare călătoriei, ca să nu fii o povară pentru alții. Pentru Viața de Apoi, ia drept provizie evlavia: împlinirea poruncilor lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și părăsirea celor pe care El le-a interzis. Evlavia înseamnă să-ți iei o pavăză care să te păzească de pedeapsa lui Allah, de mânia Lui și de Foc. Această apărare se dobândește prin fapte bune. Prin evlavia față de Allah se obține scăparea de Foc, după cum a spus Preaînaltul:

﴿ثُمَّ نُنَجِّى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا﴾

„Apoi îi vom salva pe cei care s-au temut de Allah și îi vom lăsa acolo pe cei nedrepți, îngenuncheați."
Coran 19:72

Nimic nu apără de Foc în afară de faptele bune. Credința în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și fapta bună sunt provizia pentru Viața de Apoi și pavăza împotriva mâniei, Focului și pedepsei Sale. Robului i s-a poruncit să urmărească foloasele religiei și ale vieții sale lumești, foloasele acestei vieți și ale Vieții de Apoi. I s-a poruncit să se încreadă în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și să folosească mijloacele. Acestea trebuie neapărat îmbinate.

Nimeni să nu înțeleagă că încrederea în Allah Preaînaltul ar însemna părăsirea mijloacelor folositoare: aceasta este o greșeală. Nimeni să nu creadă nici că folosirea mijloacelor ține locul încrederii în Allah. Sunt necesare amândouă: încrederea în Allah și folosirea mijloacelor folositoare.

Profetul ﷺ a spus:

لو أنكم تتوكلون على الله حق توكله لرزقكم كما يرزق الطير تغدو خماصا وتروح بطانا

„Dacă v-ați încrede în Allah așa cum se cuvine să vă încredeți în El, v-ar da cele necesare traiului așa cum le dă păsărilor: ele pleacă dimineața flămânde și se întorc seara sătule."[2]

Relatat de Aḥmad și al-Tirmidhī, care l-a declarat ḥasan. Spusele lui:

لو أنكم تتوكلون على الله

„Dacă v-ați încrede în Allah"

înseamnă: v-ați bizui pe El, v-ați lega speranțele de El și ați fi siguri de făgăduința Sa.

لرزقكم كما يرزق الطير تغدو خماصا

„V-ar da cele necesare traiului așa cum le dă păsărilor: ele pleacă dimineața flămânde."

Păsările pleacă la începutul zilei pentru a-și căuta hrana. Plecarea de dimineață înseamnă ieșirea din cuiburi la începutul zilei, cu burțile goale, adică flămânde.

وتروح بطانا

„Și se întorc seara sătule."

2 Relatat de imamul Aḥmad în al-Musnad (1/30), de al-Tirmidhī în al-Sunan (7/92), de Ibn Mājah în al-Sunan (2/1394) și de al-Ḥākim în al-Mustadrak (4/318). Toți îl relatează din hadithul lui ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb – Allah să fie mulțumit de el.

Adică se întorc la sfârșitul zilei cu burțile pline de hrană.

Observați că păsările nu au rămas în cuiburi. Dimpotrivă, au folosit mijlocul: au ieșit din cuiburi și au mers spre locurile unde se găsește hrană, căutându-și-o. Prin firea cu care Allah le-a creat, păsările au știut că trebuie să folosească mijloacele, așa că au plecat să caute hrana. Iar Allah – Preaslăvit și Preaînalt – le-a hrănit, iar ele s-au întors cu burțile pline din hrana dăruită de Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Dacă voi, fii ai lui Adam, ați face acest lucru, El v-ar dărui cele necesare traiului așa cum le dă acestor păsări. Dar când omul nu împlinește aceasta cum trebuie, apar lipsuri și neajunsuri. Dacă se bizuie pe mijloace, Allah îl lasă în seama lor, după cum se spune în hadith:

من تعلق شيئا وكل إليه

„Cel care se agață de un lucru este lăsat în seama lui."[3]

Omul este astfel lăsat în seama mijloacelor, iar ele pot să nu dea rezultat și să nu aducă niciun folos.

Dacă însă neglijează mijloacele, pretinzând că se încrede în Allah, greșește și nu pune în practică porunca lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, căci Allah a poruncit folosirea mijloacelor. Preaînaltul a spus:

﴿وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ﴾

„Pregătiți împotriva lor tot ce puteți din putere și din cai ținuți pregătiți, ca să-i înspăimântați astfel pe dușmanul lui Allah și pe dușmanul vostru."

Coran 8:60

3 Relatat de imamul Aḥmad în al-Musnad (4/310), de al-Tirmidhī în al-Sunan (6/262) și de al-Ḥākim în al-Mustadrak (4/216). Toți îl relatează din hadithul lui ʿAbd Allāh ibn ʿUkaym – Allah să fie mulțumit de el.

Allah are puterea să le dăruiască musulmanilor biruința și să-i ucidă pe necredincioși, după cum a spus Preaslăvitul:

﴿وَلَوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ مِنْهُمْ﴾

„Dacă Allah ar voi, S-ar răzbuna El Însuși pe ei."
Coran 47:4

Allah ar putea să-i nimicească pe necredincioși într-o singură clipă și să-i scape astfel pe musulmani de ei. Însă, în înțelepciunea Sa, Allah a voit:

În primul rând: să-i pună la încercare pe unii prin alții, pentru înălțarea cuvântului lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

În al doilea rând: a voit ca musulmanul să dobândească martiriul pe calea Sa.

În al treilea rând: a voit ca aliații lui Allah să împlinească lupta pe calea Sa, dăruindu-și viața, sinele, străduința și averea în ascultare față de Allah. Lupta pe calea lui Allah este una dintre cele mai mărețe forme de adorare.

Dacă Allah i-ar nimici pe necredincioși printr-o pedeapsă de la El, aceste foloase ar înceta: nu s-ar mai împlini lupta pe calea Lui, martirii nu ar mai dobândi martiriul și nu s-ar mai dovedi sinceritatea credinței în Allah.

Allah îi pune la încercare pe credincioși pentru a se vedea dacă sunt sinceri în credința lor. Cel sincer în credință luptă pe calea lui Allah și își dăruiește viața, averea și tihna pentru înălțarea cuvântului lui Allah.

Însă fățarnicul care pretinde mincinos că are credință este lipsit de această luptă și rămâne în urmă. Astfel, fățărnicia se deosebește de credința adevărată.

Așadar, în lupta împotriva necredincioșilor se află foloase. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ﴾

„Pregătiți împotriva lor tot ce puteți din putere."
Coran 8:60

Aceasta înseamnă că lupta împotriva necredincioșilor nu se împlinește numai prin vorbe ori numai prin rugăciuni împotriva lor. Rugăciunea este un lucru bun și o armă puternică, dar singură nu este de ajuns; este necesară participarea efectivă la luptă. Lupta nu se împlinește decât cu pregătirea necesară, iar pregătirea este un mijloc al biruinței, după spusele Preaînaltului:

﴿وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ﴾

„Pregătiți împotriva lor tot ce puteți din putere."
Coran 8:60

Este vorba despre puterea armelor, a muniției și a echipamentului pentru luptă, potrivit fiecărei epoci.

Nu spunem: *„Noi suntem musulmani și credincioși, iar aceștia sunt necredincioși; îi vom birui prin credința noastră, fără să folosim mijloace."* Nu este corect. Pentru biruință sunt necesare mijloace; sunt necesare încercarea și punerea la probă, jertfa și dovezile sincerității credinței. Allah Preaînaltul a spus:

﴿أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ
وَلَقَدْ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ
وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْكَٰذِبِينَ﴾

„Oare oamenii cred că vor fi lăsați să spună «Noi credem», fără să fie puși la încercare? I-am pus la încercare pe cei dinaintea lor. Allah îi va face cunoscuți pe cei sinceri și îi va face cunoscuți pe cei mincinoși."
Coran 29:2–3

Aceasta este înțelepciunea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

În lupta împotriva necredincioșilor sunt necesare două lucruri:

Primul, care este temelia, este încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Al doilea este pregătirea puterii și a apărării potrivite fiecărei epoci. Amândouă sunt neapărat necesare.

De aceea, după bătălia de la Uḥud și încercările, rănile și pierderile pe care le suferiseră musulmanii, necredincioșii s-au retras și au discutat între ei: *„Nu am făcut mare lucru împotriva lui Muḥammad și a tovarășilor săi. Să ne întoarcem și să-i nimicim pe cei rămași!"* I-au trimis Trimisului ﷺ vestea: *„Ne vom întoarce la voi și am strâns oștile ca să revenim și să vă stârpim."*

Profetul ﷺ și Companionii săi, împovărați de răni, au ieșit îndată din Medina și au pornit în căutarea dușmanului. Unii aveau răni adânci. Răniții au ieșit cu rănile lor și niciunul nu a rămas în urmă. Când necredincioșii au aflat că musulmanii au ieșit, Allah le-a aruncat frica în inimi. Au spus: *„Nu au ieșit decât fiindcă încă au putere!”* Necredincioșii au fugit, iar Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a revelat:

﴿ٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ مَآ أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ وَٱتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝ ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَٱخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ﴾

„Cei care au răspuns lui Allah și Trimisului, după ce au fost răniți – pentru aceia dintre ei care au făcut bine și s-au temut de Allah este o răsplată măreață. Cei cărora oamenii le-au spus: «Oamenii s-au adunat împotriva voastră, temeți-vă de ei!», dar aceasta le-a sporit credința și au spus: «Allah ne este de ajuns și ce bun Ocrotitor este El!»”

Coran 3:172–173

Când le-a ajuns amenințarea necredincioșilor, nu au spus decât:

﴿حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ﴾

„Allah ne este de ajuns și ce bun Ocrotitor este El!”

Coran 3:173

Dar nu s-au oprit aici: au ieșit și au folosit mijloacele, îmbinând astfel cele două lucruri:

﴿فَٱنقَلَبُواْ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَٱتَّبَعُواْ رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُۥ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

„S-au întors cu o binefacere și un har de la Allah, fără să-i fi atins vreun rău, și au urmat ceea ce Îi era pe plac lui Allah. Allah este Dătător de har măreț. Acela nu este decât Satana, care vă înspăimântă prin aliații săi. Nu vă temeți de ei, ci temeți-vă de Mine, dacă sunteți credincioși!"

Coran 3:174–175

Rezultatul a fost în favoarea credincioșilor, fiindcă s-au încrezut în Allah și au folosit mijloacele. Dacă ar fi rămas în Medina, nu ar fi ieșit și ar fi spus vorbe blânde ori slabe în fața necredincioșilor, aceștia s-ar fi întors într-adevăr și i-ar fi stârpit. Dar când au spus:

﴿حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ﴾

„Allah ne este de ajuns și ce bun Ocrotitor este El!"

Coran 3:173

și au ieșit, rezultatul a fost:

﴿فَٱنقَلَبُواْ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ﴾

„S-au întors cu o binefacere și un har de la Allah, fără să-i fi atins vreun rău."

Coran 3:174

Au obținut oare acest rezultat stând liniștiți, lăsând deoparte mijloacele și pretinzând numai că se încred în Allah? Sau l-au obținut îmbinând cele două lucruri?!

Așa se întâmplă mereu. Aceasta este rânduiala lui Allah în creația Sa: Allah – Preaslăvit și Preaînalt – nu zădărnicește străduința celui care se încrede în El și folosește mijloacele folositoare. Dimpotrivă, îl cinstește și îi împlinește binele pe care îl urmărește.

Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿وَخُذُواْ حِذۡرَكُمۡ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٗا مُّهِينٗا﴾

„Luați-vă măsurile de precauție! Allah le-a pregătit necredincioșilor o pedeapsă umilitoare."

Coran 4:102

Aceste cuvinte le sunt adresate Trimisului ﷺ și Companionilor săi, cei dintâi dintre cei care se încred în Allah. El a spus:

﴿وَخُذُواْ حِذۡرَكُمۡ﴾

„Luați-vă măsurile de precauție!"

Coran 4:102

Nu treceți cu vederea dușmanul și nu spuneți: *„Noi suntem musulmani și ne încredem în Allah; Allah ne va feri de răul lor."* Nu este îngăduit. Nu sunt îngăduite nepăsarea și neglijarea problemei dușmanului. Dimpotrivă, trebuie urmărite împrejurările lui, studiate treburile lui și făcută pregătirea pentru a lupta împotriva lui.

﴿وَخُذُواْ حِذۡرَكُمۡ﴾

„Luați-vă măsurile de precauție!"

Coran 4:102

Adică fiți cu băgare de seamă față de dușmanul vostru. Luarea măsurilor de precauție este un mijloc dintre mijloace, după încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Credinciosul este, așadar, dator să îmbine încrederea în Allah și folosirea mijloacelor folositoare, fără să se sprijine numai pe unul dintre aceste două lucruri.

Când Profetul ﷺ și Companionii săi au plecat spre bătălia de la Ḥunayn, după cucerirea Meccăi, alături de el se aflau oștiri numeroase, dotate cu putere, arme și echipament. Unii au spus: *„Astăzi nu vom fi învinși din pricina numărului mic."* Dar, când musulmanii și necredincioșii s-au întâlnit, musulmanii au suferit la începutul luptei. I-a lovit strâmtorarea și dușmanul a prins putere împotriva lor, folosind înșelarea militară: i-a lăsat să intre în vale, apoi a năvălit asupra lor și le-a tăiat calea de retragere. Musulmanii au suferit din pricina admirației pentru numărul lor mare. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ثُمَّ أَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَـٰفِرِينَ﴾

„Și în ziua de la Ḥunayn, când numărul vostru mare v-a încântat, dar nu v-a folosit la nimic; pământul, cu toată întinderea lui, vi s-a făcut strâmt, apoi ați întors spatele fugind. Apoi Allah a pogorât liniștea Sa asupra Trimisului Său și asupra credincioșilor, a trimis oștiri pe care nu le-ați văzut și i-a pedepsit pe cei care nu au crezut. Aceasta este răsplata necredincioșilor."

Coran 9:25–26

Când i-a încântat numărul lor mare, Allah i-a încercat, deși erau robii Săi credincioși. Aceasta arată că omul nu trebuie să se bizuie pe mijloace, să fie încântat de puterea ori de armele sale fără să se încreadă în Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Sunt necesare amândouă: mai întâi și înainte de orice încrederea în Allah, apoi pregătirea potrivită. Îmbinându-le, musulmanii nu vor fi învinși, cu îngăduința lui Allah.
Când Avraam – binecuvântarea și pacea fie asupra lui – a fost aruncat în foc, a spus:

حسبنا الله ونعم الوكيل

„Allah ne este de ajuns și ce bun Ocrotitor este El!"

Atunci Allah i-a spus focului:

﴿يَٰنَارُ كُونِي بَرۡدٗا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ﴾

„O, focule, fii răcoare și pace pentru Avraam!"
Coran 21:69

Aceasta s-a întâmplat datorită încrederii sale în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, și faptului că și-a lăsat treburile în grija Lui și s-a bizuit pe El. În acea împrejurare nu avea la îndemână decât încrederea în Allah. Allah – Preaslăvit și Preaînalt – spune:

﴿وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسۡبُهُۥٓ﴾

„Celui care se încrede în Allah, El îi este de ajuns."
Coran 65:3

Focului, a cărui căldură și putere făceau să cadă păsările din înaltul cerului, Allah i-a spus:

﴿يَٰنَارُ كُونِي بَرۡدٗا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ﴾

„O, focule, fii răcoare și pace pentru Avraam!”
Coran 21:69

Și focul s-a făcut o grădină verde.
În hadith se spune:

حسبنا الله ونعم الوكيل، قالها إبراهيم حين ألقي في النار،
وقالها محمد حين قالوا له إن الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم
فزادهم إيمانا وقالوا حسبنا الله ونعم الوكيل

„«Allah ne este de ajuns și ce bun Ocrotitor este El!» a spus Avraam când a fost aruncat în foc. Și a spus-o Muḥammad când i-au zis: «Oamenii s-au adunat împotriva voastră, temeți-vă de ei!», dar aceasta le-a sporit credința și au spus: «Allah ne este de ajuns și ce bun Ocrotitor este El!»”[4]

Aceasta arată măreția încrederii în Allah: ea este cea mai de seamă pregătire și cea mai puternică armă în mâna credinciosului, atunci când se încrede în Allah și folosește mijloacele pe care El i-a poruncit să le folosească.

Profetul ﷺ, care este căpetenia celor care se încred în Allah, folosea mijloacele: pregătea oștirile și armele și își lua provizii în călătorie. Purta armuri de fier pe trup, iar în Bătălia Șanțului a îmbrăcat două armuri una peste alta. Deși era Trimisul lui Allah și Allah putea să-l ocrotească, El i-a poruncit folosirea mijloacelor.

4 Relatat de al-Bukhārī, hadithul 4563, din hadithul lui Ibn ʿAbbās – Allah să fie mulțumit de amândoi.

Musulmanul trebuie să înțeleagă bine acest lucru. Unii oameni ar putea crede că încrederea în Allah înseamnă să-I încredințeze Lui treburile și să lase deoparte mijloacele. Ei anulează acele mijloace pe care Allah le-a făcut folositoare și apoi așteaptă rezultatul. Nu este corect.

Roadele încrederii în Allah Preaînaltul

ثمرات التوكل على الله تعالى

Roadele încrederii în Allah sunt multe. Cea mai mare este că Allah, Cel Atotputernic și Măreț, îl scapă pe rob de ceea ce îl îngrijorează. Preaînaltul a spus:

﴿وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُۥ﴾

„Celui care se încrede în Allah, El îi este de ajuns."
Coran 65:3

Cel care își lasă treburile în grija lui Allah, se bizuie numai pe El și crede că nimeni nu aduce binele și nu îndepărtează răul decât Allah se cuprinde în spusele Sale:

﴿فَهُوَ حَسْبُهُۥ﴾

„El îi este de ajuns."
Coran 65:3

Aceasta înseamnă că El îi ajunge și îl ferește de toate primejdiile. Răsplata este de același fel cu fapta: întrucât s-a încrezut în Allah cum se cuvine, Allah l-a răsplătit făcându-Se de ajuns pentru el și luând în grijă treburile lui. Allah – Preaslăvit și Preaînalt – îi poartă de grijă și nu îl lasă în seama altcuiva. Aceasta este cea mai mare roadă a încrederii în El.

Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسۡبُكَ ٱللَّهُ﴾

„O, Profetule! Allah îți este de ajuns."
Coran 8:64

Și a spus:

﴿وَإِن يُرِيدُوٓاْ أَن يَخۡدَعُوكَ فَإِنَّ حَسۡبَكَ ٱللَّهُ﴾

„Dacă vor să te înșele, Allah îți este de ajuns."
Coran 8:62

Adică El te ocrotește îndeajuns:

﴿هُوَ ٱلَّذِيٓ أَيَّدَكَ بِنَصۡرِهِۦ وَبِٱلۡمُؤۡمِنِينَ﴾

„El este Cel care te-a întărit prin ajutorul Său și prin credincioși."
Coran 8:62

Pe scurt, cea mai mare roadă a încrederii în Allah este că Allah îi este de ajuns celui care se încrede în El. De aceea, Allah a amintit despre Profetul Său Noe ﷺ că le-a spus oamenilor săi:

﴿إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُم مَّقَامِى وَتَذْكِيرِى بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوٓا۟ أَمْرَكُمْ وَشُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ ٱقْضُوٓا۟ إِلَىَّ وَلَا تُنظِرُونِ﴾

„Dacă șederea mea printre voi și pomenirea semnelor lui Allah vă apasă, eu mi-am pus încrederea în Allah. Puneți-vă la cale planul și strângeți-i pe asociații voștri, apoi planul vostru să nu vă rămână neclar. Împliniți-l împotriva mea și nu-mi dați răgaz!”

Coran 10:71

Și a spus despre Profetul Său Hūd ﷺ:

﴿أَنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ مِن دُونِهِۦ فَكِيدُونِى جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾

„Eu mă dezic de ceea ce-I asociați în locul Lui. Uneltiți cu toții împotriva mea și nu-mi dați răgaz! Eu mi-am pus încrederea în Allah, Stăpânul meu și Stăpânul vostru. Nu este nicio vietate pe care El să nu o țină de moț. Stăpânul meu este pe o cale dreaptă.”

Coran 11:54–56

Și a spus despre Profetul Său Shuʿayb ﷺ:

﴿وَمَا تَوْفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ﴾

„Izbânda mea nu vine decât de la Allah. În El mă încred și către El mă întorc.”

Coran 11:88

Allah i-a spus Profetului Său Muḥammad – binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

﴿قُلِ ٱدْعُواْ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ إِنَّ وَلِيِّۦَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْكِتَـٰبَ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّـٰلِحِينَ وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ﴾

„Spune: «Chemați-i pe asociații voștri, apoi uneltiți împotriva mea și nu-mi dați răgaz! Ocrotitorul meu este Allah, Cel care a pogorât Cartea, și El îi ocrotește pe cei evlavioși. Cei pe care îi chemați în afara Lui nu vă pot ajuta și nici pe ei înșiși nu se pot ajuta.»”

Coran 7:195–197

Preaslăvitul a înștiințat astfel că acești trimiși nobili i-au înfruntat pe oamenii lor și le-au dat de știre că nu le pot face niciun rău, deoarece ei se încredeau în Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Celui care se încrede în Allah, El îi este de ajuns.

Printre roadele încrederii în Allah se află dobândirea iubirii Lui. Allah Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَوَكِّلِينَ﴾

„Allah îi iubește pe cei care se încred în El."
Coran 3:159

Cel care se încrede cu adevărat în Allah este iubit de Allah. Iar când Allah îl iubește, el este fericit în această viață și în Viața de Apoi, fiindcă se află printre cei iubiți de Allah și printre aliații Săi.

Printre roadele încrederii în Allah – Preaslăvit și Preaînalt – se află faptul că omul înaintează în lucrurile care îi sunt de folos, fără să se teamă de altcineva decât Allah. Cei care luptă și intră în bătălii împotriva necredincioșilor au făcut aceasta numai fiindcă se încredeau în Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Încrederea în El le-a dat curaj și putere. Toate greutățile și necazurile li s-au părut ușoare; au găsit desfătare în moartea pe calea lui Allah și au dobândit martiriul pe calea Sa. Toate acestea datorită încrederii în Allah.

O altă roadă a încrederii în Allah este că îl însuflețește pe om să caute cele necesare traiului, să dobândească cunoaștere și să întreprindă orice lucru folositor. Cel care se încrede în Allah merge înainte și prinde curaj în căutarea lucrurilor folositoare, fiindcă știe că Allah este alături de cei care se încred în El și le dă biruință. Înaintează astfel în toate treburile care îi folosesc pentru religie și viața lumească, fără să lenevească și fără să se alăture celor trândavi.

De aceea, Companionii – Allah să fie mulțumit de ei – au fost cei mai curajoși dintre oameni: au împlinit cu adevărat încrederea în Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Au cucerit Răsăritul și Apusul, au deschis țările prin lupta lor și au deschis inimile prin chemarea la Allah, fiindcă se încredeau în Allah și se bizuiau pe El. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَن يَرۡتَدَّ مِنكُمۡ عَن دِينِهِۦ فَسَوۡفَ يَأۡتِي ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ يُحِبُّهُمۡ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوۡمَةَ لَآئِمٖۚ ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ﴾

„O, voi care credeți! Dacă vreunul dintre voi se leapădă de religia sa, Allah va aduce un neam pe care îl iubește și care Îl iubește, smerit față de credincioși, puternic față de necredincioși, care luptă pe calea lui Allah și nu se teme de mustrarea nimănui. Acesta este harul lui Allah, pe care îl dă cui voiește. Allah este Dătător din belșug, Atoatețiutor."

Coran 5:54

Ei nu se tem de mustrarea nimănui în ceea ce privește ascultarea de Allah, fiindcă se bizuie deplin pe Allah și își lasă toate treburile în grija Lui. Nu-și întorc atenția către altcineva decât El, fie că oamenii sunt mulțumiți, fie că se mânie, atât timp cât ei se află în ceea ce Îi este pe plac lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț. În hadith se spune:

من التمس رضا الله بسخط الناس رضي الله عنه وأرضى عنه الناس، ومن التمس رضا الناس بسخط الله سخط الله عليه وأسخط عليه الناس

„Cel care caută mulțumirea lui Allah, chiar dacă oamenii se mânie, va avea parte de mulțumirea lui Allah, iar El îi va face și pe oameni mulțumiți de el. Cel care caută mulțumirea oamenilor, mâniindu-L pe Allah, va avea parte de mânia lui Allah, iar El îi va face și pe oameni mânioși împotriva lui."[5]

Bizuirea pe Allah, încrederea în El și lăsarea treburilor în grija Lui sunt temelia credinței în unicitatea Sa, temelia faptei și temelia binelui. De aceea, El a făcut din ea o condiție a credinței. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

„În Allah puneți-vă încrederea, dacă sunteți credincioși!"
Coran 5:23

5 Relatat de Ibn Ḥibbān în al-Ṣaḥīḥ (1/435) și, într-o formulare asemănătoare, de al-Tirmidhī în al-Sunan (7/133). Amândoi îl relatează din hadithul lui ʿĀ'isha – Allah să fie mulțumit de ea. L-au mai relatat și alții.

Încrederea în Allah și împuternicirea unei persoane

Mai rămâne o chestiune legată de acest subiect: împuternicirea cuiva. Dacă împuternicești o persoană să ducă la îndeplinire o treabă de-a ta – să cumpere pentru tine un bun, să închirieze ceva pentru tine ori să te reprezinte într-un litigiu – înseamnă aceasta că te-ai încrezut în altcineva decât Allah? Nu, nu este așa. Împuternicirea este altceva decât încrederea în Allah.

Încrederea în Allah înseamnă bizuirea și lăsarea treburilor în grija Lui, iar aceasta nu se îndreaptă decât către Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Împuternicirea, în schimb, înseamnă desemnarea altei persoane să obțină un lucru îngăduit, pe care acea persoană îl poate obține. Acesta este un mijloc dintre mijloace. Îl desemnezi, așadar, pe reprezentant drept un mijloc și te încrezi în Allah, Cel Atotputernic și Măreț, pentru împlinirea scopului, ca act de adorare. Nu te încrezi în reprezentant, ci numai în Allah.
A împuternici pe altcineva pentru anumite acțiuni nu știrbește credința și nu înseamnă încredere în altcineva decât Allah, ci ajutor reciproc pentru împlinirea celor dorite. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِۚ﴾

„Ajutați-vă unii pe alții în bine și evlavie și nu vă ajutați în păcat și nedreptate!”

Coran 5:2

Reprezentantul este doar un ajutor pentru cel care l-a împuternicit; fiecare își are locul său, iar el este un mijloc dintre mijloace. După cum a face tu însuți un lucru este un mijloc, tot astfel a-l face reprezentantul tău este un mijloc. Aceasta nu intră în categoria încrederii în altcineva decât Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

Îl rugăm pe Allah, Cel Atotputernic și Măreț, să ne așeze pe noi și pe voi printre cei care se încred în El așa cum se cuvine, care folosesc mijloacele folositoare și se încred în Stăpânul lor, fără să se bizuie pe altcineva decât El și fără să-și lase treburile în grija altcuiva.

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei sale și a tuturor Companionilor săi.

Surse și lucrări de referință

فهرس المصادر والمراجع

Tafsīr Jāmiʿ al-bayān fī tafsīr al-Qurʾān — Abū Jaʿfar Muḥammad ibn Jarīr al-Ṭabarī. Dār al-Maʿrifa, Beirut, Liban, 1406 H; al-Maṭbaʿa al-Amīriyya, Būlāq, Egipt, al-Muḥammadiyya, 1324 H.

Sunan Ibn Mājah — Abū ʿAbd Allāh Muḥammad ibn Yazīd al-Qazwīnī. Ediție îngrijită de Muḥammad Fuʾād ʿAbd al-Bāqī. Dār Iḥyāʾ al-Turāth.

Sunan Abī Dāwūd — Sulaymān ibn al-Ashʿath al-Sijistānī. Dār al-Rayyān li-l-Turāth – Dār al-Ḥadīth, Egipt, 1408 H.

Sunan al-Tirmidhī — Abū ʿĪsā Muḥammad ibn ʿĪsā ibn Sawra al-Tirmidhī. Al-Maktaba al-Islāmiyya, Istanbul, Turcia.

Ṣaḥīḥ al-imām al-Bukhārī — Abū ʿAbd Allāh al-Bukhārī. Dār al-Bāz; Dār al-Kutub al-ʿIlmiyya, Beirut, Liban.

Ṣaḥīḥ Ibn Ḥibbān — Abū Ḥātim Muḥammad ibn Ḥibbān al-Bustī. Muʾassasat al-Risāla, Beirut, Liban, ediția I, 1404 H.

Al-Mustadrak ʿalā al-Ṣaḥīḥayn — Abū ʿAbd Allāh al-Ḥākim al-Naysābūrī. Dār al-Kitāb al-ʿArabī, Beirut, Liban.

Musnad al-imām Aḥmad — Aḥmad ibn Ḥanbal. Muʾassasat Qurṭuba și Dār al-Rāya, Riyadh, Arabia Saudită.

Glosar

Tawakkul التوكل

Încrederea în Allah: bizuirea inimii pe El și lăsarea treburilor în grija Lui, împreună cu folosirea mijloacelor îngăduite.

Mijloace الأسباب

Acțiunile și resursele folosite pentru obținerea unui rezultat, precum semănatul, munca și căsătoria.

Evlavie التقوى

Paza față de pedeapsa lui Allah prin împlinirea poruncilor Sale și părăsirea celor interzise.

Împuternicire التوكيل

Desemnarea altei persoane să îndeplinească o acțiune îngăduită pe care o poate face; lucrarea o deosebește de tawakkul.

Monoteist الموحد

Cel care Îl adoră numai pe Allah și nu-I asociază nimic.

Ḥasan حسن

Calificarea unei relatări drept bună, menționată în text în privința hadithului despre păsări.

Indice

Avraam 23, 24
credință 1, 5, 6, 7, 13, 16, 18, 19, 24, 32, 33
cunoaștere 8, 30
evlavie 3, 12, 13, 33
făgăduința 14
împuternicire 33
încrederea în Allah 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 33
lene 12
martiriul 16, 30
mijloace 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 33, 34
neputința 12
politeism 4, 9
provizii 12, 13, 24
răsplată 19
răul 5, 21, 26
roade 8, 26, 28, 30
rugăciunea 10, 17
ʿUmar 10, 11, 14

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

ADORAREA INIMII

Încredere și mijloace

Ce înseamnă să-ți încredințezi treburile lui Allah?

Încrederea în Allah este o adorare a inimii. Ea nu înseamnă renunțarea la muncă, la învățare ori la mijloacele folositoare. Șeicul Ṣāliḥ al-Fawzān explică înțelesul ei, legătura cu folosirea mijloacelor, roadele sale și deosebirea față de împuternicirea unei persoane.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro